

MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ

UDC 37.016:811'243]:82-3:37.091.33

DOI 10.35433/pedagogy.2(125).2026.22

LITERARY TEXTS AS A MEANS OF DEVELOPING READING CULTURE AND LINGUISTIC-SOCIO-CULTURAL COMPETENCE IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING

O. L. Bashmanivskiy*, K. S. Vasylenko**

This article examines reading culture as an integrative aspect of personality and its relationship to students' sociolinguistic competence in the process of foreign language education. In the context of the rapid development of the information society, the spread of digital technologies, and the transformation of text reception formats, the authors theoretically substantiate the essence of reading culture as a multifaceted construct encompassing motivational, cognitive, and operational components. Reading culture is viewed as an integral element of a person's general culture, based on a sustained need for books, literary erudition, the ability to analyze, interpret, and evaluate texts, as well as a willingness to use reading as a tool for self-education and creative self-realization. The article explores the role of fiction as a cultural mirror that reflects and shapes cultural identity – from medieval texts to contemporary digital and multimedia forms. The concepts of sociolinguistic and sociocultural competencies are examined separately as components of linguosociocultural competence, which ensure adequate intercultural communication in a foreign environment. Based on an analysis of practical teaching experience, effective methods for working with literary texts are systematized and described, including the "Event Map", "Letter to the Author", "Interview with a Character", and "Quotation Gallery" methods, as well as working with book illustrations and creating an alternative ending for a work. The proposed approaches are classified as language-centered and intermedia-based, taking into account the various academic specializations of the students. Reading culture is viewed as a crucial factor in the intellectual, spiritual, moral, and professional development of philology students, and its effective cultivation requires consideration of the learner's individual characteristics, active teaching methods, and an organic integration of traditional and digital educational technologies.

Keywords: reading culture, linguosociocultural competence, foreign language training, literary text, text analysis methods, cultural identity, philology students.

* Candidate of Pedagogical Sciences (PhD in Pedagogy), Associate Professor
(Zhytomyr Ivan Franko State University)
olex_bash@ukr.net

ORCID: 0000-0003-4898-7070

** Graduate of the Second (Master's) Level of Higher Education
(Zhytomyr Ivan Franko State University)

karolina_vasylenko@ukr.net

ORCID: 0009-0007-0099-8981

ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ І ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

О. А. Башманівський, К. С. Василенко

Стаття присвячена дослідженню читачької культури як інтегративного феномену особистості та її взаємозв'язку з лінгвосоціокультурною компетентністю студентів у процесі іноземної підготовки. В умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства, поширення цифрових технологій та трансформації форматів сприйняття тексту автори теоретично обґрунтовують сутність читачької культури як багатогранного утворення, що охоплює мотиваційний, когнітивний та операційний компоненти. Читачька культура розглядається як невід'ємний елемент загальної культури людини, що базується на стійкій потребі в книзі, літературній ерудиції, здатності до аналізу, інтерпретації та оцінювання текстів, а також на готовності використовувати читання як інструмент самоосвіти та творчої самореалізації. У статті розкривається роль художньої літератури як культурного дзеркала, що відображає і формує культурну ідентичність – від середньовічних текстів до сучасних цифрових і мультимедійних форм. Окремо досліджуються поняття соціолінгвістичної та соціокультурної компетентностей як складових лінгвосоціокультурної компетентності, що забезпечують адекватну міжкультурну комунікацію в іноземному середовищі. На основі аналізу практичного досвіду викладання систематизовано та охарактеризовано ефективні методики роботи з художнім текстом, зокрема метод "Карта подій", "Лист до автора", "Інтерв'ю з персонажем", "Галерея цитат", робота з книжковою ілюстрацією, а також створення альтернативного фіналу твору. Запропоновані підходи класифіковано на лінгвоцентричні та інтермедіальні з урахуванням різних фахових напрямів підготовки студентів. Читачька культура розглядається як важливий чинник інтелектуального, духовного, морального та професійного розвитку студентів-філологів, а її ефективне формування потребує врахування індивідуальних особливостей здобувача, активних методів навчання та органічного поєднання класичних і цифрових освітніх технологій.

Ключові слова: читачька культура, лінгвосоціокультурна компетентність, іноземна підготовка, художній текст, методика роботи з текстом, культурна ідентичність, студенти-філологи.

Introduction of the issue. The educational value of books in raising a well-rounded generation is unparalleled. It is well known that books are treasures, and the knowledge gained from them is a source of wealth. The worldview of every student who reads a book develops, and their ability to understand the material world expands. If young people have developed the habit of reading, then books themselves will teach them everything they need to achieve excellence. That is why books are among the most remarkable creations of the human mind, and reading not only provides a person with knowledge and information but also deeply enriches their spiritual world.

Current state of the issue. In Ukraine, great attention is paid to the moral development of young people and their upbringing in the spirit of humanity and patriotism. The theoretical framework for

Постановка проблеми. Освітнє значення книг у вихованні всебічно розвиненого покоління незрівнянне. Відомо що книги – це скарби, а знання, отримані з них, – це багатство. Світогляд кожного учня, що читає книгу, розвивається, а можливості розуміння матеріального буття розширюються. Якщо у молоді сформована звичка читати, то сама книга навчить їх усьому що потрібно для досконалості. Саме тому книга є одним із найвидатніших творінь людського розуму, а читання не лише надає людині знання та інформацію, а й глибоко збагачує її духовний світ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні велика увага приділяється питанню морального розвитку молоді, її виховання в дусі людяності і патріотизма. Теоретична основа розуміння літератури як культурного феномену ґрунтується на

understanding literature as a cultural phenomenon is based on various perspectives that explore how texts simultaneously reflect and shape cultural identities. The issue of fostering a culture of reading among students laid the foundation in the works of classics in pedagogy and psychology, particularly K. Ushynsky, V. Sukhomlynsky, and L. Vygotsky. As early as the turn of the 19th and 20th centuries, such educators as F. Buslaev and I. Ogienko developed conceptual approaches to organizing children's reading.

Throughout the 20th century, this topic was explored in greater depth in the context of personal development, finding expression in the methodological works of E. Pasichnyk, N. Voloshina, O. Isaieva, and other researchers, who proposed effective mechanisms for shaping readers' interests.

Identification of previously unresolved aspects of the general problem, which is the focus of this article. Despite significant scholarly work in the field of fostering reading culture, a number of aspects of this issue remain under-researched. In particular, amid the rapid development of the information society, the spread of digital technologies, and the transformation of text reception formats, there is a lack of comprehensive consideration of new methodological approaches to fostering students' reading culture in the process of foreign language training. Researchers have overlooked the problem of integrating sociocultural and reading competencies into a unified methodological system. Furthermore, methodologies for working with literary texts-tailored to various professional tracks in the training of philology students and designed to combine traditional and digital educational technologies-remain underdeveloped.

Aim of the research is to provide a theoretical foundation for the concept of reading culture as an integrative aspect of personality and to explore its key components. A separate objective is to identify the relationship between reading culture and sociolinguistic competence in the context of students' foreign language training. Furthermore, the study aims to systematize and characterize effective

різноманітних перспективах, які досліджують, як тексти одночасно відображають і формують культурні ідентичності. Питання становлення читацької культури студентів заклали фундамент у працях класиків педагогіки та психології, зокрема К. Ушинського, В. Сухомлинського та Л. Виготського. Ще на межі XIX-XX століть такі просвітителі, як Ф. Буслаєв та І. Огієнко, розробили концептуальні підходи до організації дитячого читання. Протягом XX сторіччя ця тематика поглиблювалася в контексті саморозвитку особистості, знайшовши відображення у методичних доробках Є. Пасічника, Н. Волошиної, О. Ісаєвої та інших дослідників, які запропонували дієві механізми формування читацьких запитів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття. Незважаючи на значний науковий доробок у сфері формування читацької культури, низка аспектів цієї проблеми залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, в умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства, поширення цифрових технологій та трансформації форматів сприйняття тексту бракує комплексного осмислення нових методичних підходів до формування читацької культури студентів у процесі іншомовної підготовки. Поза увагою дослідників залишається проблема інтеграції лінгвосоціокультурної та читацької компетентностей в єдину методичну систему. А також недостатньо розробленими є й методики роботи з художнім текстом, орієнтовані на різні професійні напрями підготовки студентів-філологів в умовах поєднання класичних та цифрових освітніх технологій.

Мета статі теоретично обґрунтувати сутність читацької культури як інтегративного феномену особистості та розкрити її ключові компоненти. Окремим завданням є визначення взаємозв'язку між читацькою культурою та лінгвосоціокультурною компетентністю в контексті іншомовної підготовки студентів. Крім того, дослідження спрямоване на систематизацію та характеристику ефективних методик роботи з художнім текстом, які сприяють формуванню читацької культури.

methods for working with literary texts that contribute to the development of reading culture.

Results and discussion. In today's information society, the issue of fostering a culture of reading has become particularly relevant. The rapid growth of information volumes, the spread of digital technologies, and changes in text reception formats necessitate a rethinking of the role of books and reading in the educational process. Of particular significance in this context are the views of V. Sukhomlinsky, who considered reading culture to be the foundation of learning and intellectual development. According to the educator, a book is not only a key tool for knowledge but also the foundation of a person's spiritual development [15]. He emphasized that literary education, in particular, must become the backbone of the educational system, as the power of a book's educational influence is irreplaceable.

In line with the views of scholars, it is worth emphasizing that regular reading fundamentally changes a person's cognitive profile: it develops memory, language proficiency, and the ability to make quick and logical decisions. This is the path to fostering a culturally educated individual who is in demand by society. The current transformation of school education entrusts literature with the mission of shaping a generation that is both nationally conscious and spiritually enriched. As noted in current educational frameworks, the priority of 21st-century education is the individual who not only possesses knowledge but also thinks critically, engages in lifelong learning, and strives for positive change in the nation.

An analysis of the scholarly work of domestic and foreign researchers provides grounds for identifying the development of students' reading culture and literacy as a key priority of modern education. Reading emerges as a universal tool for transmitting centuries-old social experience and humanity's spiritual heritage. This process serves as the foundation for the formation of a worldview, moral values, and communication skills, enabling students to construct their own sociocultural model. Accordingly, the main mission of the

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства проблема формування читацької культури набуває особливої актуальності. Стрімке зростання обсягів інформації, поширення цифрових технологій та зміна форматів сприйняття тексту зумовляють необхідність переосмислення ролі книги й читання в освітньому процесі. Особливу значущість у межах цього питання мають погляди В. Сухомлинського, котрий вважав читацьку культуру фундаментом навчання та інтелектуального розвитку. На думку педагога, книга є не лише ключовим інструментом пізнання, а й основою духовного становлення особистості [15]. Він наголошував, що саме літературна освіта має стати стрижнем виховної системи, адже сила виховного впливу книги є незамінною.

Підтримуючи погляди науковців, варто наголосити, що системне читання якісно змінює когнітивний профіль людини: розвиває пам'ять, мовленнєву компетенцію та здатність до прийняття швидких і логічних рішень. Це шлях до виховання культурно освіченої особистості, затребуваної суспільством. Сучасна трансформація шкільної освіти делегує літературі місію формування національно свідомого та духовного покоління. Як зазначається в чинних концепціях, пріоритетом освіти XXI сторіччя є людина, котра не лише володіє знаннями, а й вміє критично мислити, постійно навчається та прагне до позитивних змін у державі.

Аналіз наукового доробку вітчизняних та зарубіжних дослідників дає підстави визначити ключовим пріоритетом сучасної освіти розвиток читацької культури та компетентності студентів. Читання постає як універсальний інструмент передачі багатовікового соціального досвіду та духовних надбань людства. Цей процес є фундаментом для становлення світогляду, моральних орієнтирів і комунікативних навичок особистості, що дозволяє студенту вибудовувати власну соціокультурну модель. Відповідно, головною місією вчителя-філолога стає формування в студентів здатності сприймати літературу як вид мистецтва, поєднуючи емоційну глибину з критичним аналізом [18]. Слід

language arts teacher is to help students develop the ability to perceive literature as an art form, combining emotional depth with critical analysis [18]. It should be emphasized that engagement with literary works has a comprehensive impact on a child's development – from cognitive processes (memory, imagination) to the holistic structure of the individual. According to O. Isaeva, reading culture is an integral element of a person's general culture, based on the ability to consciously and systematically select and process literary sources [4].

Reading culture is viewed as a multifaceted, integrative characteristic of the individual. It encompasses a system of motivational factors (a sustained interest in and an intrinsic need for books), a cognitive component (literary erudition and theoretical knowledge), and an operational aspect (the development of skills to analyze, interpret, and evaluate texts). Key features of this development include the ability to fully comprehend a work, the skill to identify its ideological and thematic content, and the willingness to use reading as a tool for further self-education and creative self-realization.

Mastering a foreign language is inseparable from studying the cultural context of the country: its traditions, mentality, and national characteristics. Effective organization of the educational process must be based on immersing students in the "linguistic worldview" of the respective ethnic group. This approach is the key to successful intercultural communication, enabling mutual understanding with people from other cultures.

Since every language contains unique lexical layers and sociolects, disregarding linguistic norms can lead to communication errors. Therefore, a key objective of modern teaching methods is to develop sociocultural competence-the ability to interact harmoniously in a foreign-language environment.

Sociolinguistic competence is viewed as a speaker's ability to appropriately select and interpret linguistic means, taking into account their national and cultural connotations, context, and the stylistic

наголосити, що залучення до художньої книги комплексно впливає на розвиток дитини – від когнітивних процесів (пам'яті, уяви) до цілісної структури особистості. За визначенням О. Ісаєвої, читацька культура є невід'ємним елементом загальної культури людини, що базується на вмінні свідомо та систематично обирати й опрацьовувати літературні джерела [4].

Читацька культура розглядається як багатогранна інтегративна характеристика особистості. Вона охоплює систему мотиваційних чинників (стійкий інтерес та внутрішня потреба в книзі), когнітивний компонент (літературна ерудиція, теоретичні знання) та операційний аспект (сформованість умінь аналізувати, інтерпретувати й оцінювати тексти). Важливими ознаками цього утворення є здатність до повноцінного сприйняття твору, вміння виокремлювати його ідейно-тематичний зміст, а також готовність використовувати читання як інструмент для подальшої самоосвіти та творчої самореалізації.

Опанування іноземної мови є нерозривним із вивченням культурного контексту країни: її традицій, менталітету та національної специфіки. Ефективна організація освітнього процесу має базуватися на зануренні учнів у "мовну картину світу" відповідного етносу. Такий підхід є запорукою успішної міжкультурної комунікації, що дозволяє досягати взаєморозуміння з іноземцями. Оскільки кожна мова містить унікальні лексичні пласти та соціолекти, ігнорування мовленнєвих норм може призвести до комунікативних помилок. Відтак, ключовим завданням сучасної методики є формування лінгвосоціокультурної компетентності як здатності гармонійно взаємодіяти в іншомовному середовищі.

Соціолінгвістична компетентність розглядається як здатність мовця доречно добирати та інтерпретувати мовні засоби з урахуванням їхнього національно-культурного забарвлення, контексту та стилістичних особливостей комунікації. Вона базується на розумінні генетичного зв'язку мови та культури, що вимагає не просто володіння граматикою чи лексикою, а вміння адаптувати мовлення до конкретних ситуацій (наприклад,

features of communication. It is based on an understanding of the intrinsic link between language and culture, which requires not merely a command of grammar or vocabulary, but the ability to adapt speech to specific situations (for example, distinguishing between formal and informal communication). In turn, sociocultural competence involves mastering a system of regional and intercultural knowledge, which serves as a tool for achieving communicative goals in the process of interacting with members of other communities [1].

The development of sociocultural competence is based on the acquisition of a wide range of knowledge: from a country's historical and political context and legal norms to its ethnocultural characteristics (traditions, folklore) and semiotic systems. Another important aspect is awareness of social norms and taboos. Concurrently, social competence is examined as the ability to effectively manage the process of intercultural interaction, resolve conflicts, and demonstrate empathy and tolerance. Particular attention is paid to the specifics of verbal (paralinguistic) factors, including speech rate, tone, and pauses, as well as nonverbal means (gestures, facial expressions). Since these signals have distinct national characteristics, their correct interpretation is critical for avoiding communication failures.

Reading is viewed as a receptive language activity that facilitates written communication through the perception and interpretation of texts. Reading competence is defined as an individual's ability to work with authentic materials of various genres, demonstrating the necessary level of comprehension in situations of indirect communication. The structure of reading competence includes a set of knowledge, skills, and communicative abilities. In particular, it encompasses organizational, intellectual, and compensatory skills. Key among these are language skills: the ability to identify main ideas, predict content, ignore minor lexical difficulties, and navigate pragmatic texts by relying on contextual inference [1].

In this study, we adopt an interdisciplinary approach to examining the

диференціювати офіційне та побутове спілкування). Своєю чергою, соціокультурна компетентність передбачає опанування системи країнознавчих та міжкультурних знань, які стають інструментом для досягнення комунікативних цілей у процесі взаємодії з представниками інших спільнот [1].

Формування соціокультурної компетентності ґрунтується на засвоєнні широкого спектра знань: від історико-політичного контексту та правових норм країни до етнокультурних особливостей (традицій, фольклору) та семіотичних систем. Важливим аспектом є також володіння етикетними обмеженнями ("табуйованими" темами). Паралельно розглядається соціальна компетентність як здатність ефективно керувати процесом міжкультурної взаємодії, вирішувати конфлікти та виявляти емпатію й толерантність. Особлива увага приділяється специфіці вербальних (паралінгвістичних) чинників, зокрема темпу мовлення, тембру, паузації, та невербальних засобів (жестикуляції, міміки). Оскільки ці сигнали мають виразну національну специфіку, їх правильна інтерпретація є критично важливою для уникнення комунікативних невдач.

Читання розглядається як рецептивна мовленнєва діяльність, що забезпечує письмову комунікацію через сприйняття та інтерпретацію текстів. Компетентність у читанні визначається як здатність особистості працювати з автентичними матеріалами різних жанрів, демонструючи необхідний рівень розуміння в ситуаціях опосередкованого спілкування. Структура КЧ включає комплекс знань, навичок і комунікативних здібностей. Зокрема, вона охоплює організаційні, інтелектуальні та компенсаційні вміння. Ключовими серед них є мовленнєві вміння: здатність виокремлювати головну інформацію, прогнозувати зміст, ігнорувати несуттєві лексичні труднощі та орієнтуватися в прагматичних текстах, спираючись на контекстуальну здогадку [1].

У цьому дослідженні ми використовуємо міждисциплінарний підхід до вивчення ролі літератури як культурного феномену у формуванні та відображенні англійської

role of literature as a cultural phenomenon in the formation and representation of English cultural identity. Examining the development of English cultural identity through students' reading of adapted or original works reveals a complex set of historical narratives that reflect societal changes over time. Early texts, spanning medieval and Renaissance literature, laid the foundation for a unified English identity by integrating myths, traditions, and social values. The allegorical narratives and epic poetry of those times celebrated the national heritage while also expressing early tensions between tradition and modernity. These books served as cultural mirrors, reflecting the values, beliefs, and conflicts of their eras, thereby laying the groundwork for a dynamic literary heritage. During the colonial and postwar periods, literature became a vital arena for discussing identity amid significant social and political transformations.

Writers of this era often grappled with the legacy of colonialism and the resulting cultural hybridity.

Literary works from these periods frequently depicted conflicts between traditions and experiments with elements of modernism, offering complex perspectives on cultural identity that both affirmed and critically examined established norms. This historical development underscores literature's enduring role in reflecting and shaping cultural identity, illustrating how narrative structures evolve and influence the shifting dynamics of society. Literary works employ a variety of narrative approaches and stylistic devices to convey and represent cultural identity. Symbolism serves as an effective tool for imbuing objects, places, and people with profound cultural meaning. Authors use metaphors and allegories to transform ordinary materials into symbols of collective memory and shared values [6]. According to Fish, these symbolic frameworks facilitate readers' engagement with complex cultural narratives, allowing literature to serve as a mirror for social norms and historical changes. This symbolic aspect offers insight into the dominant ethos of a particular period and

культурної ідентичності. Дослідження розвитку англійської культурної ідентичності через читання адаптованих чи оригінальних творів студентами відкриває складний комплекс історичних наративів, які відображають суспільні зміни з плином часу. Ранні тексти, що охоплюють середньовічну та ренесансну літературу, заклали основу для єдиної англійської ідентичності шляхом інтеграції міфів, традицій та соціальних цінностей. Алегоричні наративи та епічна поезія тих часів прославляли національну спадщину, водночас висловлюючи ранні напруження між традицією та сучасністю. Ці книги виконували функцію культурних дзеркал, відображаючи цінності, переконання та конфлікти своїх епох, тим самим закладаючи основу для динамічної літературної спадщини. У колоніальний та післявоєнний періоди література стала важливою ареною для обговорення ідентичності в умовах значних соціальних та політичних перетворень. Письменники цієї епохи часто стикалися з спадщиною колоніалізму та подальшою культурною гібридністю.

Літературні твори цих періодів часто ілюстрували конфлікти традицій та випробування елементів модернізму, надаючи складні уявлення про культурну ідентичність, які одночасно підтверджували та критично аналізували усталені норми. Цей історичний розвиток підкреслює постійну функцію літератури у відображенні та формуванні культурної ідентичності, ілюструючи, як еволюціонують наративні структури та впливають на мінливу динаміку суспільства. Літературні твори використовують багато наративних підходів та стилістичних прийомів для передачі та представлення культурної ідентичності. Символізм служить ефективним інструментом для наділення предметів, місць та осіб глибоким культурним значенням. Автори використовують метафори та алегорії, щоб перетворити звичайні матеріали на символи колективної пам'яті та спільних цінностей [6]. За Фішем, ці символічні рамки сприяють взаємодії читачів зі складними культурними наративами, дозволяючи літературі служити дзеркалом

acts as a catalyst for rethinking traditional cultural markers in the context of contemporary issues [3].

Narrative structure and characterization reinforce literature's function as a cultural reflection. Literary works explore the conflict between personal identity and shared heritage through complex narratives and characters. The contrast between traditional social roles and new contemporary identities, often observed in postcolonial narratives, demonstrates the flexibility and contradictory nature of cultural self-determination. The use of fragmented or nonlinear narratives in contemporary literature illustrates the diversity of approaches and experiences within global society, thereby challenging singular notions of cultural identity. These narrative techniques reflect the complexities of cultural change and encourage readers to participate in the ongoing process of identity transformation.

In the modern era of globalization and digital communications, literature continues to evolve as a dynamic forum for the expression and transformation of cultural identity. Contemporary literary works, including digital works and multimedia texts, reflect the increasingly complex interplay of global influences and localized traditions. These contemporary texts not only explore traditional cultural examples but also reinterpret them in response to new social and political realities. Contemporary literature often functions as a platform for discussing the boundaries of cultural identity, challenging established hierarchies, and embracing new challenges in a rapidly changing world [6].

The development of sociolinguistic competence is a multifaceted process that requires the integration of various methodological approaches. A key tool in this context is the use of authentic texts, which serve not only as a source of information but also represent a country's cultural identity. Such materials encapsulate linguistic and sociocultural reality and hold significant value for language and cultural studies. It is

для суспільних норм та історичних змін. Цей символічний аспект пропонує розуміння домінантного етосу певного періоду та діє як каталізатор для переосмислення традиційних культурних маркерів у контексті сучасних проблем [3].

Наративна структура та характеристика посилюють функцію літератури як культурного відображення. Літературні твори досліджують конфлікт між особистою ідентичністю та спільною спадщиною через складні наративи й персонажі. Контраст між традиційними суспільними ролями та новими сучасними ідентичностями, що часто спостерігається в постколоніальних наративах, демонструє гнучкість та суперечливий характер культурного самовизначення. Використання фрагментованих або нелінійних наративів у сучасній літературі ілюструє різноманітність підходів та досвіду у світовому суспільстві, тим самим оскаржуючи унікальні уявлення про культурну ідентичність. Ці методи оповіді відображають складнощі культурних змін і заохочують читачів до участі в постійному процесі трансформації ідентичності.

У сучасну епоху глобалізації та цифрових комунікацій література продовжує розвиватися як динамічний форум для вираження і трансформації культурної ідентичності. Сучасні літературні твори, включаючи цифрові зразки та мультимедійні тексти, відображають дедалі складнішу взаємодію глобальних впливів та локалізованих традицій. Ці сучасні тексти не лише досліджують традиційні культурні приклади, а й переосмислюють їх у відповідь на нові соціальні й політичні реалії. Сучасна література часто функціонує як платформа для обговорення меж культурної ідентичності, виклику усталеним ієрархіям та прийняття нових викликів у світі, що швидко змінюється [6].

Формування лінгвосоціокультурної компетентності є багатоаспектним процесом, який потребує інтеграції різноманітних методичних підходів. Ключовим інструментом у цьому контексті постає використання автентичних текстів, які слугують не лише джерелом інформації, а й репрезентують культурну самобутність

important to incorporate pragmatic materials from everyday life (online content, media, advertisements, elements of transportation or gastronomic infrastructure) into instruction, allowing students to immerse themselves more deeply in the real life of another society. The effectiveness of knowledge acquisition is significantly enhanced by applying the principle of visuality, which combines a theoretical foundation with practical sensory experience of learning.

Contemporary literary discourse brings to the forefront issues of authenticity and cultural hybridity, particularly in the context of transnational migration and digital media. For example, immigrant narratives serve as evidence of the constant conflict between heritage and modernity, as authors create stories that simultaneously preserve ancestral traditions and engage with the global world. These contemporary approaches not only expand the scope of literary representation but also underscore the enduring relevance of literature as a cultural mirror that documents and shapes the contours of English cultural identity [7].

In contemporary literature, the integration of digital media and multicultural perspectives further underscores the transformative role of literary expression in shaping cultural self-perception. Our research contributes to an understanding of how literary works not only document historical and social transformations but also actively participate in an ongoing dialogue about what it means to be "English culture" in an ever-changing global landscape. Ultimately, literature remains a vital tool for understanding and discussing cultural identity in a globalized world. As contemporary trends continue to respond to and, in some ways, influence changes in the social and political spheres, they provide important insights into the dynamic process of cultural reformation. This ongoing dialogue between literature and society underscores the enduring significance of literary expression in both preserving heritage and fostering cultural evolution, paving the way for future

країни. Такі матеріали акумулюють лінгвосоціокультурну дійсність і мають високу лінгвокраїнознавчу цінність. Важливо залучати до навчання прагматичні матеріали повсякденного вжитку (інтернет-контент, медіа, рекламні оголошення, елементи транспортної чи гастрономічної інфраструктури), що дозволяє учневі глибше зануритися в реальне життя іншого соціуму. Ефективність засвоєння знань суттєво підвищується завдяки реалізації принципу наочності, що забезпечує поєднання теоретичного базису з практичним сенсорним досвідом пізнання.

Сучасний літературний процес висуває на перший план питання автентичності та культурної гібридності, особливо в контексті транснаціональної міграції та цифрових медіа. Наприклад, іммігрантські наративи служать свідченням постійного конфлікту між спадщиною та сучасністю, оскільки автори створюють сюжети, що одночасно зберігають традиції предків та взаємодіють з глобальним світом. Ці сучасні підходи не лише розширюють рамки літературної репрезентації, але й підкреслюють незмінну актуальність літератури як культурного дзеркала, що документує та формує контури англійської культурної ідентичності [7].

У сучасній літературі інтеграція цифрових медіа та мультикультурних перспектив ще більше підкреслює трансформаційну роль літературного вираження у формуванні культурного самосприйняття. Наше дослідження сприяє розумінню того, як літературні твори не лише документують історичні та соціальні трансформації, а й активно беруть участь у постійному діалозі про те, що означає бути "англійською культурою" у постійно мінливому глобальному ландшафті. Зрештою література завжди залишається життєво важливим інструментом для розуміння та обговорення культурної ідентичності в глобалізованому світі. Оскільки сучасні тенденції продовжують реагувати на зміни в соціальних і політичних площинах та певний чином впливати на них, вони надають важливе розуміння динамічного процесу культурної реформації. Цей постійний діалог між літературою та

research. To adequately understand and interpret a text, students must possess a range of linguistic (lexical, grammatical) and cultural knowledge that enables immersion in the cultural context of the language. An important aspect is the development of communicative skills in reading: the ability to analyze content, prioritize information, form one's own response to what has been read, and integrate the acquired knowledge into practical activities. The process of developing reading competence (RC) is determined by a combination of factors, which are classified into three categories: external conditions for text perception, the student's individual psychological profile, and the linguistic characteristics of the material itself.

The writer and philosopher J. Swift said: "Books are the children of the mind", the educator and writer J. Comenius said: "Books are the instrument of the dissemination of wisdom", and philosopher and historian Francis Bacon wrote: "Books are ships of thought, sailing on the waves of time and carefully carrying their precious cargo from generation to generation". Indeed, great scholars, sages, writers, and scientists have compared books to a miracle, a light, the foundation of thought, a symbol of eternity and spirituality, a source of knowledge, a faithful friend, and a mirror of time. Most importantly, a book is an invincible force in the fight against ignorance and cultural backwardness. Reading is defined not by the number of books read, but by reading with an understanding of the content. Based on this, we can say that the level of reading culture and talent is determined by how well the reader understands the idea the writer wants to convey – that is, understands the "language" of the work. It is well known that a talent for reading is not innate but develops through learning.

When it comes to reading, it is worth quoting the German thinker Goethe: "People have no idea how much time is spent learning to read; I, for one, have

суспільством підкреслює незмінне значення літературного вираження як у збереженні спадщини, так і у сприянні культурній еволюції, прокладаючи шлях для майбутніх досліджень. Для адекватного розуміння та інтерпретації тексту школярі мають володіти комплексом лінгвістичних (лексичних, граматичних) та країнознавчих знань, які забезпечують занурення в культурний контекст мови. Важливим аспектом є розвиток комунікативних здібностей у читанні: вміння аналізувати зміст, диференціювати інформацію за ступенем важливості, формувати власну реакцію на прочитане та інтегрувати отримані знання в практичну діяльність. Процес становлення компетентності в читанні (КЧ) обумовлений сукупністю чинників, які класифікують за трьома напрямками: зовнішні умови сприйняття тексту, індивідуально-психологічний профіль учня та лінгвістичні параметри самого матеріалу.

Письменник і філософ Дж. Свіфт сказав: "Книги – діти розуму", педагог і письменник Й. Коменський сказав: "Книги – це інструмент поширення мудрості", а філософ та історик Ф. Бекон писав: "Книги – це кораблі думки, що плывуть хвилями часу та дбайливо несуть свій дорогий вантаж з покоління в покоління". Так, великі вчені, мудреці, письменники та науковці порівнювали книгу з дивом, світлом, фундаментом думки, символом вічності та духовності, джерелом знань, вірним другом і дзеркалом часу. Найголовніше, що книга є непереможною силою в боротьбі з невіглаством та некультурністю. Читання визначається не кількістю прочитаних книг, а читанням з розумінням змісту. Виходячи з цього, можна сказати, що рівень культури читання та таланту визначається тим, наскільки добре читач розуміє ідею, котру хоче передати письменник, тобто розуміє "мову" твору. Відомо що талант до читання не є вродженим, а розвивається завдяки навчанню.

Коли йдеться про читання, варто навести таку думку німецького мислителя Гете: "Люди не уявляють, скільки часу витрачається на навчання читанню, зокрема я присвятив цьому 80 років свого

devoted 80 years of my life to it, yet I still cannot say that I have mastered it". It is important to teach students to express their thoughts, analyze texts, and apply what they have read in practice. According to the theory of learning effectiveness, it is recommended to encourage students to read by fostering a high level of engagement in the learning process. In cultivating a culture of reading, emphasis is placed on developing students' independent work skills within the educational process. According to American scholar John Dewey's approach to critical thinking, he emphasizes the need to develop students not only as recipients of information but also as analysts, questioners, and exchangers of ideas in the process of reading books. A culture of reading is an important factor in a person's intellectual and moral development, and accordingly, the methodology should include selecting books based on themes and genres that interest each student and encourage them to read. An individualized approach emphasizes that reading books is more effective.

Tokman G.L., speaking about the role of the communication process in education, suggests involving students in a general exchange of views on the text they have read. She believes that such an interactive approach to developing a culture of reading creates a "reader-writer" communication system and fosters critical and creative thinking [17].

Practicing teachers consider modern digital technologies to be an effective tool for fostering a culture of reading. They believe that the use of e-books, online libraries, and interactive textbooks will spark students' interest in reading while also enhancing their independent research and critical thinking skills. According to educational specialists, by reading books, students not only gain knowledge but also internalize spiritual values, aesthetics, and moral standards. Fostering a culture of reading among students helps prevent many harmful habits. It is known that there are three important components in the formation of a reading culture in a person: the cognitive component –

життя, але все одно не можу сказати, що навчився цього". Важливо навчити учнів висловлювати свої думки, аналізувати текст та застосовувати прочитане на практиці. Згідно з теорією ефективності навчання пропонується заохочувати учнів до читання, стимулюючи високий рівень активності в навчанні. При формуванні культури читання, увага приділяється розвитку навичок самостійної роботи учнів у навчальному процесі. Згідно з підходом щодо критичного мислення американського вченого Джона Дьюї, він наголошує на необхідності розвитку учнів не лише як реципієнтів інформації, а й як аналізаторів, запитувачів та обмінників ідеями у процесі читання книг. Культура читання є важливим фактором духовного та морального розвитку людини і відповідно методологія має включати підбір книг на основі тем і жанрів, які цікавлять кожного учня та спонукають його до читання. Індивідуальний підхід підкреслює, що читання книг є більш ефективним.

Токмань Г.Л., говорячи про роль процесу комунікації в освіті, пропонує залучати учнів до загального обміну думками щодо прочитаного тексту. Вона оцінює, що такий інтерактивний підхід до розвитку культури читання створює систему комунікації "читач-письменник" та розвиває критичне та творче мислення [17]. Учителі-практики вважають сучасні цифрові технології є ефективним інструментом у розвитку культури читання. Вони вважають, що використання електронних книг, онлайн-бібліотек та інтерактивних підручників зацікавить учнів читанням, і водночас підвищить їхні самостійні дослідницькі та розумові навички. На думку методистів, читаючи книги, учень не лише отримує знання, а й засвоює духовні цінності, естетику та моральні норми. Формування культури читання серед студентів допомагає запобігти багатьом шкідливим вадам. Відомо що у формуванні культури читання у людини є три важливі компоненти: когнітивний компонент – характеризується формуванням у студентів духовної свідомості, художньої ерудиції, світогляду; емоційний компонент – визначається формуванням у студентів

characterized by the development of students' spiritual consciousness, artistic erudition, and worldview; the emotional component – defined by the development of students' aesthetic sensibilities, a system of emotional values, and higher emotions; the behavioral component – cultivating students' skills in adhering to social norms of behavior and a moral worldview.

By "reading culture", we mean the holistic development of the individual, which encompasses a love of reading, erudition, and the ability to analyze and interpret texts. In the process of foreign language training, it is closely intertwined with sociocultural competence, which enables students to understand the national and cultural semantics of linguistic units, navigate the sociocultural context, and appropriately use verbal and nonverbal means of communication. The primary means of developing these competencies is authentic text, ranging from classical literature to pragmatic materials. Based on an analysis of practical teaching experience, we have classified the most effective text analysis methods:

The "Event Map" method, aimed at reconstructing the plot, is most effectively applied when studying large epic forms (novellas, novels). The use of dramatic works within this method is possible but requires more complex preparation, whereas lyrical works and short prose forms (short stories, novellas) are less suitable due to the absence of a complex plot structure. Students must recreate the plot line in visual forms: through mind maps, plot collages, or board games, where each element symbolizes a key episode. To deepen the analysis, it is advisable to use peer review: one group creates a visual product, while the other analyzes it for compositional completeness. In works with a broad chronological scope, creating a "timeline" is effective, although for texts with a nonlinear structure, this task requires greater attention to detail.

The use of book illustrations in the educational process facilitates the realization of interdisciplinary connections between literature and the visual arts. The methodology for working

естетичних почуттів, системи емоційних цінностей, вищих почуттів; поведінковий компонент – культивуються навички студентів у дотриманні соціальних норм поведінки, моральному світогляду.

Під читацькою культурою ми розуміємо інтегративне утворення особистості, що включає потребу в читанні, ерудованість, здатність до аналізу та інтерпретації тексту. У процесі іншомовної підготовки вона тісно переплітається з лінгвосоціокультурною компетентністю, що дозволяє студенту розуміти національно-культурну семантику мовних одиниць, орієнтуватися в соціокультурному фоні та адекватно використовувати вербальні й невербальні засоби комунікації. Основним засобом формування цих компетентностей є автентичний текст від класичної літератури до прагматичних матеріалів. На основі аналізу практичного досвіду викладання ми класифікували найефективніші методики опрацювання тексту:

Метод "Карта подій", спрямований на реконструкцію сюжету, найефективніше застосовувати під час вивчення великих епічних форм (повістей, романів). Використання драматичних творів у межах цієї методики є можливим, проте потребує складнішої підготовки, тоді як ліричні твори та малі прозові форми (оповідання, новели) є малопридатними через відсутність розгалуженої подієвої канви. Студенти мають відтворити сюжетну лінію у візуалізованих формах: через інтелект-карти, сюжетні колажі або настільні ігри, де кожен елемент символізує ключовий епізод. Для поглиблення аналізу доцільно використовувати взаємоперевірку: одна група створює візуальний продукт, а інша аналізує його на предмет повноти композиції. У творах із широким хронологічним охопленням ефективним є створення "стріли часу", хоча для текстів із нелінійною композицією це завдання потребує підвищеної уваги до деталей.

Використання книжкової ілюстрації в освітньому процесі сприяє реалізації міжпредметних зв'язків літератури та образотворчого мистецтва. Методика роботи з ілюстративним матеріалом передбачає кілька рівнів складності: від

with illustrative material involves several levels of complexity: from the descriptive analysis of existing images (particularly using key vocabulary) to comparative analysis. Comparing the works of different artists allows students to justify their choice of the most appropriate visual embodiment of the author's intent or to trace the historical evolution of the illustration of a specific work across different artistic eras.

The "Letter to the Author" method involves creating an epistolary text addressed to the writer as a hypothetical figure, regardless of historical distance. This form of work allows students to reflect on what they have read, articulate their own impressions, analyze the artistic features of the work, and formulate discussion questions for the creator. The process can be enhanced through role-playing: one student prepares an address to the author, while another composes a reply on the author's behalf. A creative variation of the exercise involves writing a letter to the author on behalf of a literary character, which fosters a deeper understanding of the characters' inner worlds.

The "Interview with a Character" method is an effective tool for in-depth analysis of literary characters and plot conflicts. The format involves role-playing, in which the interviewer is a teacher or student, and the interviewee is one or more literary characters (with either prepared responses or improvisation). A key requirement is clearly defining the thematic scope of the interview: focusing on a specific episode, a particular plot line, or the thematic content of the entire work. A modern adaptation of the method allows for the use of digital technologies: recording video interviews for later viewing in the classroom or employing artificial intelligence tools to generate visual and audio content representing the character.

The methodology for creating an alternative ending or continuation of the work is implemented during the "post-textual stage" of the activity and is aimed at stimulating students' creative potential [12]. This exercise requires the ability to logically construct a plot based on

репродуктивного опису готових зображень (зокрема із застосуванням опорної лексики) до компаративного аналізу. Порівняння робіт різних художників дозволяє учням обґрунтувати вибір найбільш адекватного візуального втілення авторського задуму або простежити історичну еволюцію ілюстрування конкретного твору в різні мистецькі епохи.

Метод "Лист до автора" передбачає створення епістолярного тексту, адресованого письменнику як умовній постаті, незалежно від історичної дистанції. Ця форма роботи дозволяє студентам рефлексувати над прочитаним, артикулювати власні враження, аналізувати художні особливості твору та формулювати дискусійні питання до творця. Процес можна активізувати через рольову взаємодію: один учень готує звернення до автора, а інший складає відповідь від його імені. Креативною модифікацією вправи є написання листа письменнику від імені літературного персонажа, що сприяє глибшому розумінню внутрішнього світу героїв.

Метод "Інтерв'ю з персонажем" є ефективним інструментом поглибленого аналізу художнього образу та сюжетних колізій. Формат реалізації передбачає рольову взаємодію, де інтерв'юєром виступає викладач або студент, а респондентом – один чи кілька літературних героїв (з попередньою підготовкою відповідей або у режимі імпровізації). Важливою умовою є чітке визначення тематичних меж інтерв'ю: фокусування на окремому епізоді, конкретній сюжетній лінії чи ідейному змісті всього твору. Сучасна модифікація методу дозволяє використовувати цифрові технології: запис відеоінтерв'ю для подальшого перегляду в аудиторії або залучення інструментів штучного інтелекту для генерації візуального та аудіального контенту, що репрезентує персонажа.

Методика створення альтернативного фіналу або продовження твору реалізується на "післятекстовому етапі" роботи і спрямована на активізацію креативного потенціалу студентів [12]. Ця вправа вимагає здатності до логічного вибудовування сюжету на основі вже опрацьованої інформації. Найбільш

information already studied. The method is most effective when applied to texts with an "open ending", where students can independently shape the direction of events. Tasks can be varied by altering genre characteristics (for example, transforming a tragedy into a comedy) or by adjusting the cast of characters. In the context of foreign language education, this method works effectively in group projects, where students are assessed not only on the originality of their ideas but also on their linguistic proficiency, stylistic appropriateness, and the logical coherence of their text.

The "Quotation Gallery" method is based on a detailed analysis of concise text fragments, which allows students (even those with an intermediate level of language proficiency) to grasp the style of the original. The effectiveness of this technique depends on the careful selection of phrases that represent key scenes, character traits, or contain hidden subtext. Learning tasks can range from identifying a character based on a quote to interpreting climactic moments or uncovering hidden meanings. The method involves group translation and contextual analysis of selected excerpts. The "gallery" format (displaying sheets with quotes in the classroom) facilitates interactive engagement: students review their peers' work, leave written comments or questions, and conclude with a final group discussion [8].

Choosing the optimal method for working with literary texts is a matter of debate, as its effectiveness depends on a number of factors, primarily the students' professional orientation. For example, for future journalists, it is advisable to use the interview method; for philologists, to create fan fiction; and for designers, to work with illustrations and memes. Integrating such tasks into the "English for Specific Purposes" course allows for the organic combination of studying professional terminology with the stimulation of cognitive activity. In general, text analysis methods can be classified into two groups: language-centered (working directly with words: quotes, letters, interviews) and

доцільним є застосування методу до текстів із "відкритим фіналом", де студенти можуть самостійно моделювати вектор розвитку подій. Завдання можна варіювати через зміну жанрових характеристик (наприклад, трансформація трагедії у комедію) або корекцію системи персонажів. У контексті іншомовної освіти метод ефективно працює у форматі групових проєктів, де оцінці підлягають не лише оригінальність задуму, а й лінгвістична грамотність, стилістична відповідність та логічна цілісність тексту.

Метод "Галерея цитат" базується на детальному аналізі лаконічних текстових фрагментів, що дозволяє студентам (навіть із середнім рівнем мовної підготовки) досягнути стилістики оригіналу. Ефективність прийому залежить від ретельного добору висловів, які репрезентують ключові сцени, характеристики персонажів або містять прихований підтекст. Навчальні завдання можуть варіюватися від ідентифікації героя за цитатою до інтерпретації кульмінаційних моментів чи розкриття прихованих сенсів. Методика передбачає колективний переклад та контекстуальний аналіз обраних уривків. Формат "галереї" (розміщення аркушів із цитатами в аудиторії) забезпечує інтерактивну взаємодію: студенти ознайомлюються з доробком колег, залишають письмові коментарі чи запитання, що завершується фінальною загальною дискусією [8].

Вибір оптимального методу роботи з художнім текстом є дискусійним питанням, оскільки його ефективність визначається низкою чинників, насамперед – професійною спрямованістю студентів. Так, для майбутніх журналістів доцільним є впровадження методу інтерв'ю, для філологів – створення фанфіків, а для дизайнерів – робота з ілюстраціями та мемами. Інтеграція таких завдань у курс "Англійська мова за професійним спрямуванням" дозволяє органічно поєднувати вивчення фахової термінології з активізацією пізнавальної діяльності. Загалом методiku опрацювання тексту можна класифікувати на дві групи: лінгвоцентричні (робота безпосередньо зі словом: цитати, листи, інтерв'ю) та інтермедіальні (зв'язок із суміжними мистецтвами: ілюстрації,

intermedia (connections with related arts: illustrations, soundtracks, virtual tours). The synergy of these approaches allows students not only to master professional vocabulary but also to personalize their learning, significantly increasing their motivation.

Conclusions and research perspectives. A culture of reading is a person's positive attitude toward books, a desire to read, critical and analytical thinking, and an inner drive for self-education. This culture plays a key role in shaping human thinking, spiritual maturity, and moral development. Contemporary pedagogical and psychological research shows that students who have developed a desire to read stand out from others in terms of their professional training, communication skills, and outlook on life. In general, the use of literary texts in the classroom has great potential to positively influence the formation of a student's worldview: literary works help develop students' educational, pedagogical, and research potential, which should significantly enrich not only their life experience but also broaden their worldview, thereby contributing to the improvement of the quality of professional training for philology specialists. Today, the issue of developing a culture of reading among students is highly relevant. An effective methodology for developing a culture of reading within the framework of pedagogy and psychology is a process that ensures students' knowledge and skills, as well as their personal, social, and psychological development; methodological approaches in this process must be based on students' individual characteristics, active learning, and the integration of communication and digital technologies. The formation and development of a reading culture among students is an important factor in their professional, moral, and spiritual development.

саундтреки, віртуальні тури). Синергія цих підходів дозволяє не лише опанувати професійну лексику, а й персоналізувати навчання, значно підвищуючи мотивацію здобувачів.

Висновки та перспективи досліджень. Культура читання – це позитивне ставлення людини до книг, потреба в читанні, критичне аналітичне мислення та внутрішня потреба в самоосвіті. Ця культура відіграє ключову роль у формуванні людського мислення, духовній зрілості та моральному вихованні. Сучасні педагогічні й психологічні дослідження показують, що студенти, котрі розвинули в собі потребу до читання, виділяються серед інших своєю професійною підготовкою, культурою спілкування та поглядом на життя. Загалом використання художнього тексту на заняттях має високий потенціал позитивного впливу на формування світогляду студента: художній твір допомагає розвинути у студентів виховний, навчально-методичний і науково-дослідний потенціал, який має значно збагатити не тільки життєвий досвід, але й розширити світогляд, сприяючи підвищенню якості професійної підготовки фахівців-філологів. Сьогодні питання розвитку культури читання у студентів є актуальним. Ефективна методологія розвитку культури читання в рамках педагогіки та психології є процесом, який забезпечує знання та вміння студента, його особистісний, соціальний і психологічний розвиток; методичні підходи в цьому процесі мають спиратися на індивідуальні особливості студента, активне навчання та поєднання комунікативних і цифрових технологій. Формування та розвиток культури читання у студентів є важливим фактором їхнього професійного, морального та духовного розвитку.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Bachynska, N.Ya. (2012). *Linhvistychni osnovy formuvannia sotsiokulturnoi kompetentsii uchniv* [Linguistic foundations of the formation of students' socio-cultural competence]. Retrieved from: <http://enpuir.npu.edu.ua> [in Ukrainian].

2. Domarenko, M.V. (2023). Vykorystannia neiromerezh dlia provedennia zaniat z inozemnoi movy v ZVO (na prykladi anhliiskoi movy) [Using neural networks for teaching foreign languages in higher education institutions (on the example of the English language)]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filolohiia – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Philology*, No. 62, vol. 3, 7-10 [in Ukrainian].
3. Fish, S. (1980). *Is There a Text in This Class? The Authority of Interpretive Communities*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 258 [in English].
4. Isaieva, O.O. (2004). Teoriia i tekhnolohiia rozvytku chytatskoi diialnosti starshoklasnykiv u protsesi vyvchennia zarubizhnoi literatury [Theory and technology of the development of reading activity of senior pupils in the process of studying foreign literature]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kyiv: Nats. ped. un-t im. M.P. Drahomanova, 40 [in Ukrainian].
5. Hodovanets, N.I., & Lehan, V.P. (2017). Korotkyi ohliad interaktyvnykh metodiv navchannia inozemnoi movy [A brief overview of interactive methods of teaching a foreign language]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: "Pedahohika. Sotsialna robota" – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: "Pedagogy. Social Work"*, vyp. 1 (40), 60-62 [in Ukrainian].
6. Kalinina, L.V. (2008). Navchannia anhliiskoi movy ta kultury u sotsiokulturnomu aspekti [Teaching English language and culture in the socio-cultural aspect]. *Inozemni movy – Foreign Languages*, No. 2, 48 [in Ukrainian].
7. Medvedchuk, A.V. (2018). Interaktyvni metody navchannia inozemnoi movy [Interactive methods of teaching a foreign language]. *Visnyk Universytetu imeni Alfreda Nobelii. Serii "Pedahohika i psykholohiia". Pedahohichni nauky – Bulletin of Alfred Nobel University. Series "Pedagogy and Psychology". Pedagogical Sciences*, No. 2 (16), 307-311 [in Ukrainian].
8. *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur: teoriia i praktyka [Methodology of teaching foreign languages and cultures: theory and practice]: pidruchnyk / Bihych, O.B., Borysko, N.F., Boretska, H.E. & in.; za zah. red. S.Yu. Nikolaievoi. (2013). Kyiv: Lenvit, 590 [in Ukrainian].*
9. Novak, I. (2021). Interaktyvni metody navchannia inozemnykh mov u zakladakh vyshchoi osvity [Interactive methods of teaching foreign languages in higher education institutions]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative Pedagogy*, No. 1 (32), 122-125 [in Ukrainian].
10. Onuchak, L.V. (2023). Interaktyvni metody navchannia inozemnykh mov studentiv nemovnykh spetsialnostei [Interactive methods of teaching foreign languages to students of non-linguistic specialties]. *Pedahohichni nauky – Pedagogical Sciences*, vyp. 102, 68-75 [in Ukrainian].
11. Pershukova, O.O. (2016). Na shliakhu do mizhkulturnoi svidomosti [On the way to intercultural awareness]. *Inozemni movy – Foreign Languages*, No. 5, 60 [in Ukrainian].
12. Rohulska, O., Tarasova, O., & Roskvas, I. (2021). Analitychne chytannia khudozhnikh tvoriv yak nevidiemna skladova navchannia inozemnoi movy [Analytical reading of fiction as an integral component of foreign language teaching]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Serii: Pedahohichni nauky – Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical Sciences*, No. 1 (24), 393-416 [in Ukrainian].
13. Rudakova, L.P. (2004). Navchannia studentiv rozuminnia sotsiokulturnoi informatsii pry chytanni anhlo-movnoi khudozhnoi literatury u vyshchych movnykh navchalnykh zakladakh [Teaching students to understand socio-cultural information when reading English-language fiction in higher linguistic educational institutions]. *Candidate's thesis*. Kyiv: KNU, 172 [in Ukrainian].
14. Samokhvalova, M. (2014). Vykorystannia tvoriv anhliiskoi khudozhnoi literatury yak tekstiv dlia navchannia anhliiskoi movy [The use of works of English fiction as texts

for teaching the English language]. *Aktualni problemy mystetskoï praktyky i mystetstvoznavchoï nauky – Actual problems of artistic practice and art criticism*, vyp. 6, 191-193 [in Ukrainian].

15. Sukhomlynskyi, V.O. (2016). *My Heart I Give to Children*. Adelaide: EJR Language Service Pty. Ltd., 372 [in English].

16. Sydorenko, I. (n.d.). *Interaktyvni metody u navchanni inozemnoi movy profesiinoho spriamuvannia* [Interactive methods in teaching a foreign language for professional purposes]. Retrieved from:

https://kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/02_%20Sydorenko_interaktyvni_metody.pdf [in Ukrainian].

17. Tokman, H.L. (2015). Rozvytok krytychnoho myslennia studentiv-filolohiv u protsesi analizu khudozhnoho tekstu [Development of critical thinking of philology students in the process of analysis of a literary text]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Serii: Filolohichna – Scientific Notes of the National University of "Ostroh Academy". Series: Philological*, vyp. 57, 120-124 [in Ukrainian].

18. Zakirianova, I.A. (2016). Formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti u maibutnikh vchyteliv inozemnoi movy v protsesi profesiinoy pidhotovky [Formation of socio-cultural competence of future foreign language teachers in the process of professional training]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv, 22 [in Ukrainian].

Received: April 03, 2026

Accepted: April 30, 2026

Published: May 29, 2026

